

SI DET I VGG:**Kunnskapen
må deles for å
redde verden****GLOBALURETT:** - Hvor mange flere mennesker i India, Latin-Amerika og Afrika må dø for statsminister Erna Solberg

Monopolisering av kunnskap vil ikke få oss ut av corona-pandemien. Norge bør gjøre det rette og dele kunnskapen.

KRONIKK

THABO MAKGOBA,
erkebiskop i Cape
Town, Sør-Afrika



For to uker siden fikk jeg den første av to doser Covid19-vaksine hjemme i Sør-Afrika. Jeg fikk den fordi jeg er over 60 år, og landet mitt må prioritere de eldste først.

Jeg er en av de få heldige. Til tross for at Sør-Afrika er en av de største økonomiene på det

afrikanske kontinentet er vi avhengige av forsyninger fra kun to selskaper. Ingen forsyninger har ennå kommet fra Covax, vaksineinitiativet som rike regjeringer og filantroper i milliardærklassen ber utviklingsland som mitt eget stole på.

Denne uken har Peoples Vaccine Alliance lansert nye tall som viser det med dagens tempo vil ta 57 år for lavinntektsland å bli vaksinerte. Samtidig vaksinerte verdens syv største økonomier, G7-landene, 4,6 millioner mennesker daglig i mai måned. De rikeste landene og Norge blir fullvaksinerte innen kort tid.

Hvorfor er det slik? Jo, dagens regler og system hemmer den globale produksjonen av vaksiner.

Det er selvfølgelig gledelig at mennesker i rike land blir vaksinerte. Men det

kan ikke bety at mennesker i utviklingsland slik som mitt, må klare seg uten de samme livreddende vaksinene. Det haster å rette opp i disse grunnleggende ulikhetene. Det er ikke et spørsmål om vitenskap - for vitenskapen og globalt samarbeid var det som fikk frem utviklingen av trygge og effektive vaksiner.

Det er et spørsmål om politikk.

Sør-Afrika har bedt om det før, i de mørke dagene under apartheid, og vi ber nå igjen verden verne om vår felles og gudegitte menneskelighet, og å samle mot til å stå opp mot et system av omfattende urettferdighet.

G7-lederne spiller en sentral rolle. Nå som de forbereder seg til sitt årlige toppmøte, er det en sak som bør oppta dem mer enn andre: Forslaget om å fjerne

monopoler på teknologi og kunnskap om hvordan Covid19-vaksiner og andre legemidler produseres.

De kan ikke lenger ignorere oppropene fra de fattige landene som ber dem om å være solidariske og å bli med i vår felles kamp for å sikre nok vaksiner til hele verden nå. Det haster.

Det er kan ikke være slik at vår felles globale strategi for å sikre vaksiner til alle skal være avhengig av store farmasøytiske selskaper, og at det er private monopoler

«Det kan ikke være slik, uavhengig av sak, at utviklingsland skal måtte være avhengig av veldedighet.»

DEBATTANSVARLIG:

Hans Petter Sjøli
Twitter: @RettepSnah

DEBATTUTVIKLER:

Trine Saugestad Hatlen**Leserinnlegg: sidet@vg.no Kronikk og replikk: debatt@vg.no**

Send ditt innlegg: Navn og adresse må oppgis, også når navnet ikke skal i avisen. Angrep på privatpersoner må signeres med fullt navn. VG har rett til å kutte i teksten. All kommunikasjon skal foregå skriftlig via våre epostadresser. Hovedkronikk: 5000 tegn. Replikk: 1500 tegn.



slutter kjempe mot fattige landenes innsats for å produsere flere vaksiner, spør erkebiskop Thabo Makgoba i denne kronikken.

ler som skal bestemme hvor mange vaksiner som skal bli produsert, til hvilken pris de skal selges og hvem som skal få dem først – bokstavelig talt bestemme hvem som skal få leve og hvem som skal dø, og samtidig tjene penger på det.

Det kan ikke være slik, uavhengig av sak, at utviklingsland skal måtte være avhengige av veldedighet.

Og det er heller ikke rett at kvalifisert vaksineprodusenter i utviklingslandene ikke produserer vaksiner, og at direktorene nekter å bli med på initiativene til teknologideling som Verdens helseorganisasjon tar. Den samme tilnærmingen hvor grådigheten har fått gå først har feilet tidligere, da millioner døde av hiv/Aids.

I dag er det den samme tilnærmingen

som på kunstig vis struper tilgangen til vaksiner.

Det er på tide for G7 og Norge å bruke sin makt for å fjerne patentbeskyttelsen på teknologi og kunnskap for produksjon av Covid19-vaksiner og legemidler. Enn så lenge har den rike verden valgt side med legemiddelindustrien, og blokkert forslag om å avlettede monopoler på intellektuelle rettigheter på Covid19-vaksiner, behandling og teknologi – et forslag som kom fra min regjering og India, og som ble støttet av over 100 land i Verdens handelsorganisasjon.

President Biden har nylig støttet unntaksforslaget, men dessverre kun avgrenset til vaksiner. Det er uansett et lite, men viktig steg i kampen mot monop-

lets interesser. Sør-Afrika vil sent glemme denne lille, men solidariske handlingen.

Samtidig fortsetter land som Norge å blokkere forslaget som kunne bidratt til å øke verdens tilgang til vaksiner. Hvorfor? Hvor mange flere mennesker i India, Latin-Amerika og Afrika må dø før statsminister Erna Solberg slutter kjempe mot fattige landenes innsats for å produsere flere vaksiner?

Det finnes ingen gode grunner til å la være å dele kunnskap i en pandemi. Det er ugudelig, umoralsk og en stygg ripe i lakken for menneskeheten.

Afrika vil aldri glemme de som ikke støttet oss når vi trengte deres støtte som mest. La oss forene krefter for en felles sak. En folkevaksine handler om like muligheter, om rettferdighet og folkehelse

– verden kommer seg først trygt ut av pandemien når hvert minste lille lokalsamfunn, hver by og hvert land er trygget. Norge og G7 må gjøre det rette – støtte patentunntaket, dele kunnskapen, og bidra til å få en slutt på denne pandemien.

PS! Kronikken ble skrevet for president Joe Biden varslet at USA vil kjøpe 500 millioner doser av Pfizer/Biontechs coronavaksine og donere dem til andre land.

Følg VG Meninger på Facebook
www.facebook.com/vgmeninger